

A nyelv olyan, mint egy hajó

9. osztályos gimnazista vagyok, és egy angol nyelvi előkészítő osztályba járok. Nyelvi tanulmányaimat elsősorban, egy német két tanítási nyelvű osztályban kezdtem meg. Érdeklődésem már ebben az időszakban megmutatkozott a német nyelv iránt. Gyakran – más hasonló korú fiattal ellentétben – számítógépes játékok helyett a nyelvkönyvemet lapozgattam, a jövőbeli tananyagokat nézegettem. Volt, hogy a tanórák után a még nem tanult nyelvtant akartam megérteni a tanárom segítségével. Alsó tagozatban a rajz és technika tantárgyakat is németül tanultam, ezzel az átlagnál nagyobb szókinccset szereztem. Ebben az osztálytípusban német anyanyelvű lektor is foglalkozott velünk.

Az évek során számos versenyen és német nyelvű iskolai rendezvényen vehettem részt. Társaimmal német nyelvű színdarabokat adtunk elő, énekeltünk. Negyedik osztályban egy képregény-rajzoló versenyen első helyezést értem el, ami nagy hatással volt a nyelvi tanulmányaimra és az egész életemre is. A jutalomként kapott füzetbe lerajzoltam egy hajót, ami nagyon megtetszett és ettől fogva elkezdtem komolyabban foglalkozni a hajózással.

Felső tagozatban ismét nagy változás következett, hiszen a nyolcadik osztály befejezéséig német nyelven tanultam a földrajz, biológia, művészettörténet, ének-zene tantárgyakat. Ezeknek segítségével olyan szakszókinccsre tettem szert, amit nem sok tizennégy éves diák sajátíthatott el ebben az életkorban. Egy új tantárgy, az országismeret is belekerült az órarendembe, aminek során sokkal részletesebb ismereteket szerezhettem a német nyelvű országok kultúrájáról, hagyományairól, az ott élő emberek szokásairól, beszédstílusáról, valamint az adott országok földrajzi adottságairól, látványosságairól történelmi és kulturális értékeiről.

Mint ahogy már említettem, elkezdett érdekelni a hajózás és a nagy óceánjárók és szállodahajók tervezési és építési folyamatai. Én magam is az elmúlt pár évben sok-sok hajómodellt terveztem meg a saját módszereimmel, és építettem meg a családom segítségével, amelyekre nagyon büszke vagyok.

A számos német nyelven tanult tantárgy és a sokéves nyelvtanulás ellenére a hajózással kapcsolatos szakkifejezéseket nem tanulhattam meg az iskolában, ami nagyon zavart, hiszen a munka világában ezekre az ismeretekre van szükség. Sajnos Magyarországon nincs lehetőség hajómérnökként diplomát szerezni és elhelyezkedni. Ebből arra az elhatározásra jutottam, hogy a gimnáziumi tanulmányaim után külföldi egyetemen fogok tanulni és a szakmai pályafutásomat elkezdeni. Nem vagyok abban biztos, ha egyszer külföldön munkát kapok, akkor valaha haza tudok-e majd jönni. Ennek a megvalósítása érdekében egyre több német és angol nyelvű (hiszen a hajózás fő nyelve az angol, tehát ebben az esetben elengedhetetlen) cikket és hajózási társaságok oldalait kezdtem el olvasni az interneten.

Kicsit meglepődve tapasztaltam, hogy ennek a szakmának Magyarországon, egy bizonyos téren egyáltalán nincs szakirodalma. Erre említenék egy példát. A német „Bugstrahler” (angolul: „bow thruster”) szónak, ami lényegében a hajótest elülső részén található, kanyarodást segítő propellereket jelenti, nincs magyar megfelelője. Nagyon sok hasonló kifejezésnél is ez a helyzet. Hogy miért? Magyarország egy központi fekvésű ország Európában, így a magyar nem egy tipikus hajós nép. Nyelvünk ezért nem készült még fel az új szakszavak magyar megfogalmazására.

A sok évnyi némettanulással a hátam mögött volt elég bátorságom és tapasztalatom ahhoz, hogy a nyelvet könnyedén a saját hasznomra fordítsam, ezért felvettem a kapcsolatot egy német hajózási társasággal. Azzal a kéréssel fordultam hozzájuk, hogy segítsenek nekem abban, hogyan tanulhatnék meg több német és angol szakkifejezést az unalmas szakkönyvek használata nélkül. Nem sokkal később barátságosan válaszoltak is, és elirányítottak több, hasonló érdeklődésű emberekből álló fórumra, amelyeknek még ma is tagja vagyok, és amiknek segítségével robbanásszerűen bővült mind a német mind az angol szókincsem, nem kizárólag szakszavakkal. Érdekesnek találtam, hogy a fórumok tagjainak nagy része velem hasonló, vagy egy-két évvel idősebb fiúkból és lányokból áll, a világ legkülönbözőbb pontjairól, legfőképp Franciaországból, Amerikából, Olaszországból és Spanyolországból.

Eddig még sohasem fórumoztam, főleg nem idegen nyelven, éppen ezért nagyon elcsodálkoztam, mennyi mindent adhat egy ilyen közösség. Ettől fogva nem abból állt a nyelvtanulás, hogy ha nem ismertem egy szót, fogtam a szótárt és utánanéztam vagy beírtam egy internetes fordítóba, ami az esetek 70%-ában nem vált hasznomra, hanem a fórum tagjai a beszélgetés során értették meg velem a nyelv rejtélyeit. Így váltak világossá azok a nyelvtani szabályok, amelyeket a tanórán eddig nem értettem meg, vagy angolul - kezdő lévén - eddig még nem is tanultam. Ez nagy segítségemre szolgált az iskolai nyelvtanulásomnál is. A sok új kifejezés megismerésén kívül kaptam valami teljesen mást is, valami olyat, amit tankönyvek és internetes cikkek segítségével sosem kaphattam volna meg: új ismerősöket és barátokat a világ olyan pontjairól, ahová lehet, hogy sosem jutok el.

El se tudtam volna képzelni, hogy egy fórum - speciális témájának köszönhetően - ilyen sok, velem közel egyidős emberrel össze tud kötni. Sokukkal már több, mint egy éve tartom a kapcsolatot, éppúgy, mint egy régi osztálytárssal, vagy egy nyári táborban megismert baráttal. Teljesen mindegy, hogy az illető milyen nemzetiségű, vagy anyanyelvű, hol lakik, fiú-e vagy lány.

Nem gondoltam volna az általános iskola első osztályában, amikor a szüleim a német két tanítási nyelvű osztályba írtattak, hogy egy nyelv több, mint szimpla tantárgy az iskolában. Egy nyelv sokkal több annál, mint hogy megismerjük egy ország városait, szokásait. A nyelvek – ha elég bátrak vagyunk őket használni - segítenek elérni egy célt, egy álmot, amit meg szeretnénk valósítani. Az én esetemben azt, hogy a jövőben hajómérnökként dolgozhassak külföldön.

A hajózásnak mindig is nagy szerepe volt az emberiség történelmében. Azontúl, hogy fontos kereskedelmi útvonalakat segített kialakítani a tengereken és óceánokon, talán a legfontosabb, hogy összekötötte és most is összeköti az egymástól igazán távol élő embereket, kultúrákat. Egy hajóút során számos ország különböző városaiba juthatunk el, ahol megismerkedhetünk az adott nemzetiség hagyományaival, szokásaival, és magukkal az emberekkel is. Ez fogott meg igazán az egészben.

Az ezzel foglalkozó szakmák továbbá nagyon innovatívak. Az elmúlt pár évben például a mai környezetbarát trendekhez is elkezdett igazodni a hajótervezés. Környezetbarátabb üzemanyagokat használnak, új üzemanyag-spórolási technológiákat fejlesztenek ki, hogy minél kevésbé szennyezzék a környezetet. A jövőben ennek a fejlődésnek én is részese szeretnék lenni. Segíteni szeretnék azt elérni, hogy az emberek a hajózás segítségével minél kényelmesebben, de ugyanakkor környezetbarát módszerekkel ériék el egymást, amit mindenek előtt a szorgalmas nyelvtanulással érhetnek el.

A nyelv olyan, mint egy hajó. Ha kezdettől fogva lelkesedéssel és kitartással építjük, és nem akadunk meg a folyamat közben felmerülő problémákon, hanem megoldást keresünk – igaz, hogy nem egyik hétről a másikra, inkább évek alatt – és megépítjük, ami használható, és „vízrebocsátható” lesz, akkor megkezdhetjük vele utunkat az élet óceánján. Ha nyelvet tanulunk, az lehetőséget ad egy életen át tartó felfedezéshez.

Németh Balázs

14 éves

Zalaegerszeg, 2018. március 1.